

МІСЦЕВА ПОЖЕЖНА ОХОРОНА. КРАЩІ ПРАКТИКИ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

**ЗБІРНИК ІНФОРМАЦІЙНО-
АНАЛІТИЧНИХ ТА НАВЧАЛЬНО-
МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ**

Асоціація місцевої та добровільної пожежної охорони
Головне управління ДСНС України у Полтавській області
Проект “Реформа управління на сході України”, що виконується
Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
Полтавський обласний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників
органів державної влади, органів місцевого самоврядування,
державних підприємств, установ і організацій

МІСЦЕВА ПОЖЕЖНА ОХОРОНА. КРАЩІ ПРАКТИКИ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Збірник інформаційно-аналітичних та
навчально-методичних матеріалів

УДК 614.84(477.53)(082)
М65

Авторський колектив:

В.В. Толкованов – доктор права (Страсбурзький Університет III ім. Р. Шумана, Франція), доктор наук з державного управління (Україна), професор
С.А. Фірсов – голова Асоціації місцевої та добровільної пожежної охорони
Т.В. Журавель – керівник проекту “Реформа управління на сході України”, що виконується Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
В.А. Салогуб – начальник Головного управління ДСНС України у Полтавській області
С.В. Бульбаха – голова Новосанжарської районної державної адміністрації
В.М. Гавриленко – начальник Навчального пункту Аварійно-рятувального загону спеціального призначення Головного управління ДСНС України у Полтавській області
В.В. Гришко – кандидат економічних наук, заступник начальника відділу інвестиційної діяльності та проектного менеджменту виконавчого апарату Полтавської обласної ради
В.В. Пубський – начальник Гадяцького районного сектору Головного управління ДСНС України у Полтавській області
І.С. Іщенко – директор Департаменту економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій Полтавської обласної державної адміністрації
Д.Ю. Записний – кандидат наук з державного управління, доцент кафедри менеджменту та публічного управління Тернопільського національного економічного університету
О.І. Киричко – головний спеціаліст – координатор проектів та інвестиційних програм Гадяцької районної ради
О.В. Матюшенко – голова Гадяцької районної державної адміністрації
В.І. Омельченко – Рашівський сільський голова (Гадяцький район)
Н.М. Осипенко – директор Полтавського обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій
А.О. Река – народний депутат України, голова підкомітету з питань регіональної політики, місцевих бюджетів та комунальної власності Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування
І.В. Ружецька – аспірантка Національної академії державного управління при Президентові України
С.Б. Феденко – керівник Семенівського районного ресурсного центру місцевого розвитку
Н.В. Щербак – кандидат наук з державного управління, доцент кафедри менеджменту та публічного управління Тернопільського національного економічного університету

Рекомендовано навчально-методичною радою Полтавського обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій (протокол № 1 від “18” січня 2018 р.).

Місцева пожежна охорона. Кращі практики Полтавської області: Збірник інформаційно-аналітичних та навчально-методичних матеріалів/За заг. редакцією Толкованова В.В., Фірсова С.А., Журавля Т.В., Салогуба В.А. – Київ. 2018. – 90 с.

ISBN 978-617-7047-29-1

Анотація: Збірник інформаційно-аналітичних та навчально-методичних матеріалів “Місцева пожежна охорона. Кращі практики Полтавської області” підготовлено у співпраці з Головним Управлінням ДСНС України у Полтавській області, проектом “Реформа управління на сході України”, що виконується Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, Асоціацією місцевої та добровільної пожежної охорони, Полтавським обласним центром перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій. Цей збірник містить теоретичні та практичні матеріали, нормативно-правові акти, інформаційні документи, кращі практики, а також навчально-методичні матеріали щодо різних аспектів формування та розвитку місцевої пожежної охорони (МПО). Для науковців, експертів, державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, а також усіх тих, хто цікавиться питаннями становлення МПО в умовах децентралізації та розвитку співробітництва територіальних громад.

УДК 614.84(477.53)(082)

© Deutsche Gesellschaft für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, 2018

ISBN 614.84(477.53)(082)

ЗМІСТ

Вітальне слово голови Полтавської обласної державної адміністрації В.А. Головка	5
Вітальне слово начальника Головного управління ДСНС України у Полтавській області В.А. Салогуба	6
Вітальне слово керівника проекту “Реформа управління на сході України”, що виконується Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, Т.В. Журавля	7
1. Сучасний стан реформування сектору цивільного захисту й розвитку місцевої пожежної охорони (МПО) в умовах децентралізації та міжмуніципального співробітництва (ММС)	8
2. Кращі практики Полтавської області з питань розвитку МПО на засадах співробітництва територіальних громад (міжмуніципального співробітництва – ММС)	18
2.1. Проект ММС “Оновлення життя місцевої пожежної охорони – запорука безпечної життєдіяльності сільських громад” (на базі с. Оболонь Семенівського району)	19
2.2. Проект ММС “Відродження пожежної безпеки територіальних громад Семенівського, Глобинського та Хорольського районів як суттєвий фактор їх майбутнього”	22
2.3. Проект ММС “Оновлене життя місцевої пожежної охорони – запорука безпечної життєдіяльності громад Шишацького району Полтавської області”	25
2.4. Проект ММС Рашівської, Лисівської, Харковецької сільських рад Гадяцького району Полтавської області “Пожежна охорона – запорука профілактики виникнення пожеж”	29
2.5. Проект ММС Петрівсько-Роменської, Березоволуцької, Ручківської та Середняківської сільських рад Гадяцького району Полтавської області “Надійний захист від пожеж та ліквідація надзвичайних ситуацій”	31
2.6. Проект ММС Мартинівської, Бобрицької та Вельбівської сільських рад Гадяцького району Полтавської області “Створення місцевої пожежної охорони у с. Мартинівка”	33

2.7. Проект ММС Краснолуцької, Римарівської, Сватківської, Малолюбіванської, Гречанівської та Книшівської сільських рад Гадяцького району Полтавської області “Створення місцевої пожежної охорони у с. Красна Лука”	35
2.8. Проекти ММС територіальних громад Новосанжарського району з питань розвитку МПО	37
3. Обласний конкурс проектів розвитку територіальних громад Полтавської області як дієвий інструмент підтримки розвитку МПО	39
4. Асоціація місцевої та добровільної пожежної охорони	45
5. Організація навчання працівників місцевої пожежної охорони	50

3. ОБЛАСНИЙ КОНКУРС ПРОЕКТІВ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЯК ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ МПО

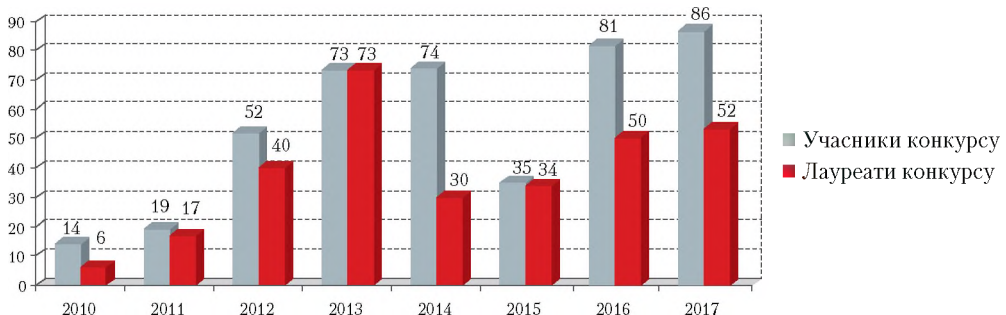
Полтавська обласна рада стала однією з перших в Україні щодо впровадження обласного конкурсу проектів розвитку територіальних громад, головною ідеєю якого є створення інформаційного банку інноваційних ідей та впровадження їх у практику діяльності органів місцевого самоврядування.

Громада, усвідомлюючи відповідальність за своє майбутнє, вимушена долучитись до процесу управління в тому числі і через проектну діяльність. Потужним поштовхом до соціалізації громади у даному напрямі є відсутність фінансових ресурсів у бюджеті, а відтак зменшення можливостей підтримки населених пунктів з боку держави.

Проектний менеджмент стає вкрай актуальною складовою діяльності органів місцевого самоврядування, що у новому форматі вимушені будуть підвищити ефективність та результативність своєї роботи, нести відповідальність перед громадою за якість суспільного життя на відповідній території.

Отже головними очікуваними результатами конкурсу є підвищення соціальної активності в територіальних громадах, поліпшення співпраці обласної ради з територіальними громадами щодо вивчення проблем розвитку територій та визначення шляхів їхнього вирішення; розвиток співпраці органів місцевого самоврядування, громадських організацій, суб'єктів підприємницької діяльності у реалізації перспективних проектів розвитку територій; узагальнення та поширення досвіду роботи органів місцевого самоврядування, спрямованої на розв'язання проблем розвитку територіальних громад, удосконалення інформаційної політики у питаннях розвитку місцевого самоврядування.

Починаючи з 2010 року, Полтавська обласна рада визначила переможцями 302 проекти, які було подано органами місцевого самоврядування з усіх районів області.

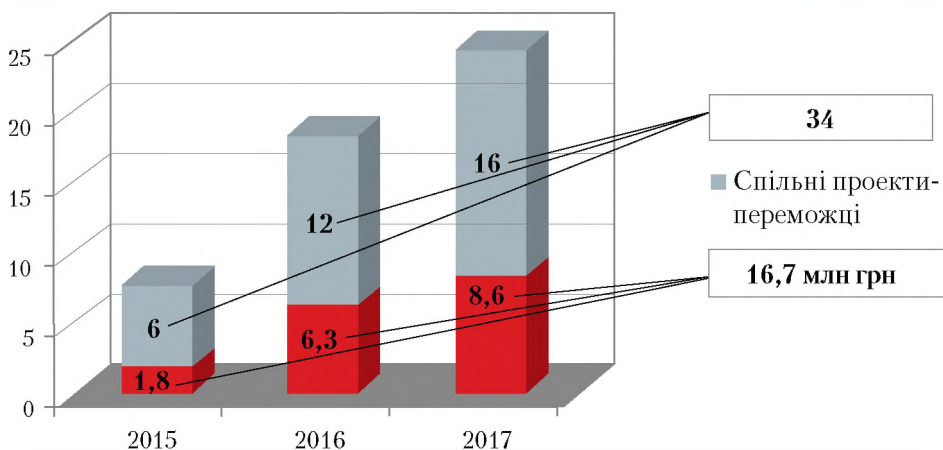

Кількість учасників та переможців обласного конкурсу проектів розвитку територіальних громад за період 2010-2017 років

Протягом восьми років на проекти з питань впровадження енергозберігаючих та енергоефективних технологій на об'єктах соціальної сфери, поліпшення соціальної інфраструктури населених пунктів, охорони навколишнього природного середовища, розвитку спортивної та туристичної інфраструктури населених пунктів тощо виділено з обласного бюджету понад 41 млн. грн.

Цікавою новацією проведення конкурсу стало започаткування з 2015 року четвертої категорії учасників конкурсу – спільних проектів територіальних громад. Співробітництво територіальних громад розглядається як дієвий інструмент муніципальної консолідації та покращення якості послуг, що надаються органами місцевого самоврядування. Сьогодні в умовах реалізації реформи місцевого самоврядування співробітництво територіальних громад має особливе значення для формування майбутніх громад, яким законодавчо надане право об'єднувати на договірній основі свої зусилля та фінансові ресурси для вирішення спільних проблем розвитку.

Фінансування з обласного бюджету спільних проектів-переможців обласного конкурсу проектів розвитку територіальних громад за період 2015-2017 років

34 проекти співробітництва стали переможцями конкурсу та отримали співфінсування з обласного бюджету понад 16 млн грн. До їх впровадження залучені громади з 20 районів Полтавської області. Більшість з них мають офіційно зареєстровані проекти співробітництва територіальних громад. Найбільш популярною на сьогодні сферою для реалізації спільних проектів територіальних громад в рамках конкурсу є питання житлово-комунального господарства, у тому числі поводження з твердими побутовими відходами. Серед інших напрямів, де реалізуються проекти співробітництва територіальних громад, слід виділити медицину, пожежну охорону, освіту, ремонт доріг тощо.

Для підтримки розвитку співробітництва територіальних громад в рамках конкурсу активно використовуються також кошти міжнародної технічної та фінансової допомоги. Гарним прикладом є багаторічний досвід співпраці органів місцевого самоврядування Полтавської області з проектом **“Реформа управління на сході України”**, що виконується **Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH**. Згаданий проект має високі результати з питань розвитку міжмуніципального співробітництва, підвищення якості адміністративних послуг, реалізації навчальних заходів тощо.

Слід також зазначити, що регіональну політику Полтавської області в сфері розвитку проектів співробітництва територіальних громад визнано на загальнодержавному рівні, про що свідчить спеціальна відзнака Полтавської обласної ради від Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України за кращі “Практики розвитку регіонів та громад, засновані на власних стратегіях та ресурсах” у 2017 році.

Для проведення конкурсу розпорядженням голови обласної ради створюється рада конкурсу, яка виконує функції конкурсної комісії. Рада конкурсу є органом, який здійснює загальне керівництво організацією та проведенням конкурсу.

До ради конкурсу входять депутати обласної ради (не менше половини складу), представники органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадських організацій (за згодою). Персональний склад ради конкурсу затверджується головою обласної ради.

Рада конкурсу:

- затверджує порядок проведення конкурсу;
- контролює дотримання даного Положення та виконання порядку проведення конкурсу;
- визначає та рекомендує для наступного затвердження на сесії обласної ради обсяги фінансування з обласного бюджету проектів-переможців конкурсу;
- проводить конкурс;
- визначає переможців конкурсу.

Рішення ради конкурсу приймається більшістю голосів членів ради конкурсу та оформляється протоколом. Координація роботи та організаційно-технічні заходи щодо підготовки та проведення конкурсу покладаються на виконавчий апарат обласної ради. Для експертної оцінки проектів створюється експертна група, яка визначає проекти, що допускаються на розгляд ради конкурсу.

У ході проведення конкурсу проектів рада конкурсу враховує наступні питання: соціальна значимість проекту; наявність чіткого плану і механізмів розв'язання існуючих проблем та досвід органів місцевого самоврядування щодо їхнього розв'язання; наявність якісних та кількісних критеріїв оцінки успішності реалізації відповідного проекту, фінансово-економічних показників, які повинні бути досягнуті шляхом реалізації проекту; обґрунтованість вартості реалізації відповідного проекту.

Підставою для проведення конкурсу є розпорядження голови обласної ради. Офіційне повідомлення про оголошення конкурсу публікується на веб-сайті Полтавської обласної ради. Кінцевим строком подання в обласну раду проектів для участі у конкурсі є 1 вересня поточного року. Протягом 45 календарних днів експертна група готує висновки для ради конкурсу. Презентація проектів на засіданні ради конкурсу відбувається публічно за участю розробників проектів та представників засобів масової інформації. Рішення ради конкурсу є підставою для оголошення результатів конкурсу. Інформація про результати конкурсу оприлюднюється на веб-сайті обласної ради.

Основні напрями, за якими розробляються проекти, визначаються радою конкурсу та вказуються під час офіційного оголошення конкурсу у розпорядженні голови обласної ради.

У 2018 році визначено наступні напрями реалізації конкурсу:

впровадження нових інформаційних технологій та інших сучасних технологій муніципального менеджменту

покращення управління твердими побутовими відходами та охорона навколишнього природного середовища

розвиток місцевої пожежної охорони, центрів безпеки громади

покращення системи надання адміністративних та муніципальних послуг, розвиток центрів надання адміністративних послуг

впровадження інноваційних енергоефективних технологій на об'єктах соціальної інфраструктури (технологій використання відновлювальних джерел енергії та енергоефективного обладнання)

розвиток туристичної сфери

Одночасно визначено наступні категорії проектів співробітництва територіальних громад:

Перша категорія
проекти сільських рад
Друга категорія
проекти селищних рад та міських рад міст районного значення
Третя категорія
проекти районних рад, міських рад міст обласного значення та об'єднаних територіальних громад
Четверта категорія
спільні проекти територіальних громад сіл, селищ, міст, районних рад та об'єднаних територіальних громад

Від кожного учасника конкурсу приймається лише одна проектна заявка.

Обсяги співфінансування проектів-переможців конкурсу з обласного бюджету по категоріям учасників на кожен конкурсний рік визначає рада конкурсу. Відповідна інформація вказується у розпорядженні голови обласної ради про оголошення конкурсу.

Видатки обласного бюджету складають 50% від вартості проекту.

У 2018 р.:

для першої категорії	для третьої категорії
не більше 200 тис. грн.	не більше 600 тис. грн.
для другої категорії	для четвертої категорії
не більше 300 тис. грн.	не більше 800 тис. грн.

Обов'язковою умовою є співфінансування проектів з відповідних бюджетів (сільських, селищних, міських рад міст районного та обласного значення, районних рад, об'єднаних територіальних громад) та участь у числі партнерів реалізації проекту громадської організації, зареєстрованої в установленому законом порядку. Участь партнерських організацій у співфінансуванні проекту повинна складати 5% (або більше) від вартості проекту.

Кошти обласного бюджету виділяються одночасно, або після виділення коштів місцевих бюджетів та партнерських організацій. Відповідні обсяги співфінансування з обласного та місцевих бюджетів передбачаються на наступний рік після конкурсного.

Основні напрями, за якими розробляються проекти, визначаються радою конкурсу та вказуються під час офіційного оголошення конкурсу у розпорядженні голови обласної ради, яке розміщується на офіційному сайті Полтавської обласної ради (<http://oblrada.pl.ua/>).

Зміст проекту повинен відповідати визначеним напрямам конкурсу; містити організаційно-технічні заходи, виконання яких впливає на поліпшення життєдіяльності певної територіальної громади; передбачати безпосередню участь жителів у реалізації проекту.

Як вже було зазначено, підтримка розвитку місцевої пожежної охорони є одним із пріоритетних напрямів подальшої реалізації конкурсу.

**МІСЦЕВА ПОЖЕЖНА ОХОРОНА.
КРАЩІ ПРАКТИКИ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Збірник інформаційно-аналітичних та
навчально-методичних матеріалів

Укладачі:

Толкованов В.В., Фірсов С.А., Журавель Т.В., Салогуб В.А., Бульбаха С.В.,
Гавриленко В.М., Гришко В.В., Губський В.В., Іщенко І.С., Записний Д.Ю.,
Киричко О.І., Матюшенко О.В., Омельченко В.І., Осипенко Н.М.,
Река А.О., Ружецька І.В., Феденко С.Б., Щербак Н.В.

Комп'ютерна верстка: Літвінова О.О. (GIZ)

Deutsche Gesellschaft für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
вул. Велика Васильківська 44, оф. 3, 6
01004 Київ, Україна
тел.: +380 44 581 19 56/57
Інтернет-сторінка: www.giz.de/ukraine-ua

Виготовлено ТОВ “КОРВУС ПРІНТ”
м. Київ

Підписано до друку з оригінал-макету 11.05.2018 р.
Формат 170х240. Гарнітура PetersburgC.
Папір офсетний. Друк офсетний.
Наклад 1000 прим.

Видавець:
Deutsche Gesellschaft für
Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Місцезнаходження товариства
м. Бонн та м. Ешборн, Німеччина

Реформа управління на сході України
вул. Велика Житомирська 20, 3 поверх
01001 Київ, Україна
T: +38 044 581 38 39

E: info@ims-ukraine.org
I: www.giz.de/ukraine-ua
www.ims-ukraine.org

Київ, 2018

Видавець:

giz

Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

